

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

Изх. № 479
01.06.2016г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Г. № 172 КЗ
Дата 01.06.2016г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Съгласно определение от 27.05.2016 г. по адм.д. № 12089/2015 г. по описа на ВАС, Първа колегия, Тричленен състав, изпращаме Ви искане от трето отделение на Първа колегия на ВАС по: чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република България за: установяване на противоконституционност по чл. 4б, ал. 1; чл. 4в, ал.1 и чл. 124а, ал. 1 от Кодекса за социалното осигуряване, ведно с адм.д. № 12089/2015 г. по описа на ВАС, Трето отделение

След произнасяне по искането, делото следва да ни бъде върнато.

ПРИЛОЖЕНИЕ: съгласно текста.

~~ПРЕДСЕДАТЕЛ~~ НА ВАС:

(ГЕОРГИ КОЛЕВ)

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

До г-н Борис Велчев
Председател на Конституционния съд
На Република България

*Образуван к.р. д.р. 2016/2016.
Определят за разпоредби
спрямо Георги Ангелов.
01.06.16.*

И С К А Н Е

от Тричленен състав, Първа коллегия на Върховния
административен съд
гр. София, бул. "Александър Стамболийски" № 18
Съдии : Галина Христова, Таня Куцарова и Пламен
Петрунов

По чл.150, ал. II от Конституцията на Република България

За установяване на противоконституционност на чл. 46, ал. 1;
чл. 4в, ал. 1 и чл. 124а, ал. 1 от Кодекса за социалното осигуряване

Уважаеми господин Председател,
Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии,

При разглеждането на адм. дело № 12089/2015 г.,
настоящият тричленен състав на Първа коллегия на Върховния
административен съд установи противоречие на нормите на чл. 46,
ал. 1; чл. 4в, ал. 1 и чл. 124а, ал. 1 от Кодекса за социалното
осигуряване с разпоредбите на абз. 5 от Преамбюла на Конституцията
на РБ и чл. 4, ал. 1 и ал. 2; на чл. 6, ал. 2; на чл. 17, ал. 1 и ал. 3; на
чл. 19, ал. 1 и чл. 51, ал. 1, предл. 1 от Конституцията на Република
България и с Определение от 27.05.2016 г., постановено по същото
дело, на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията спря
производството по делото.

Съгласно Чл.46, ал. 1 - Осигурените в универсален пенсионен
фонд лица имат право да изберат да променят осигуряването си от
универсален пенсионен фонд във фонд "Пенсии", съответно във фонд
"Пенсии за лицата по чл. 69", с увеличена осигурителна вноска в

размера на осигурителната вноска за универсален пенсионен фонд не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 и ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Чл. 4в, ал. 1 - Осигурените в професионален пенсионен фонд лица имат право еднократно да променят осигуряването си от професионален пенсионен фонд във фонд "Пенсии" с увеличена осигурителна вноска в размера на осигурителните вноски по чл. 157, ал. 1, т. 2, ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст или професионална пенсия за ранно пенсиониране.

Чл.124а, ал. 1 - Лицата по чл. 4б, ал. 1, които са избрали да променят осигуряването си от универсален пенсионен фонд във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69", могат да изберат да възобновят осигуряването си в универсален пенсионен фонд не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 и ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Съгласно чл. 51, ал. 1 от Конституцията „Гражданите имат право на обществено осигуряване и социално подпомагане“. В защита на тази конституционна ценност в правовата държава законодателят, с изменението на Кодекса за социалното осигуряване (обн. ДВ, бр. 67 от 29.07.2003 г.), е въвел т. нар. „тристълбова структура на пенсионното осигуряване“: Първи стълб, или основен – Държавно обществено осигуряване (ДОО), в който се осигуряват задължително за пенсия всички лица, които осъществяват трудова дейност;

Вторият – на Допълнителното задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), по който се осигуряват задължително в Универсален пенсионен фонд осигурените лица, родени след 31 декември 1959 г., а лицата работещи при условията на I и II категория труд - в Професионален пенсионен фонд и

Третият – на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване, в който може да се осигурява всяко лице, навършило 16 години.

Държавното обществено осигуряване (ДОО) се осъществява от Националния осигурителен институт, като специализиран публичен орган, въз основа на принципите на задължителност и всеобщност на осигуряването; солидарност на осигурените лица; равнопоставеност; социален диалог при управлението на осигурителната система; фондова организация на осигурителните средства. Дейността по задължително обществено осигуряване се извършва на разходопокривен принцип. Средствата в ДОО се събират общо в една солидарна система на осигуряване; от източници, посочени в чл. 21 КСО и се разходват съгласно чл. 22 от същия кодекс.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване, като дейност по набиране на задължителни пенсионноосигурителни вноски, управление на средствата във фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване и изплащане на допълнителна задължителна пенсия и на пенсия за ранно пенсиониране при настъпване на осигурителните случаи е въведено в Кодекса за задължителното обществено осигуряване (обн. ДВ, бр. 110 от 17.12.1999 г., в сила от

01.01.2000 г.). Осъществява се при условията и по реда на дял втори от кодекса - чл. 124-203; чл. 317-чл. 343 и чл. 351-354, чрез пенсионни схеми на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски, натрупвани и капитализирани в индивидуални партии на всеки осигурен. Средствата на осигурените лица не подлежат на заповест или на принудително изпълнение. Осигурените и пенсионният фонд не отговарят за задълженията на пенсионноосигурителното дружество, което го е учредило и го управлява. Натрупаните средства са на осигуреното лице, във вид и обем, определени от закона, но разпореждане с тях е възможно в определения от закона момент – настъпване на осигурен социален риск. Върху натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица, съгласно чл. 170 КСО, имат права наследниците им – преживелия съпруг, низходящите и възходящите по права линия. Средствата на пенсионния фонд се управляват от пенсионноосигурителни дружества, с които осигурените лица сключват договор. Пенсионноосигурителното дружество носи имуществена отговорност за претърпени вреди от неправилно, неточно и неефективно управление на пенсионния фонд, при недобросъвестно изпълнение задълженията и основание за тази отговорност е договорът или заместващото го служебно разпределение.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване (ДДПО) е предмет на уреждане в дял трети на КСО (обн. ДВ, бр. 67 от 29.07.2003 г.). Осъществява се във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми на базата на предварително определени в договора с пенсионноосигурителното дружество осигурителни вноски, на капиталовопокривен принцип и принцип на доброволност на участието.

Членове чл. 4б и чл. 4в КСО (Загл. Изм. ДВ, бр. 67/2003 г.) създават нови субективни права на осигурените лица, изразяващи се във възможността да променят формата на осигуряването си като преминат от фондовете на ДЗПО към фонд „Пенсии“ на ДОО.

Това „преминаване“ променя установената тристълбова структура на пенсионното осигуряване като се нарушава съотношението между първия, основен и втория - допълнителен стълб за задължително пенсионно осигуряване.

С оглед на правната сигурност и изключването на възможността за постановяване на противоречиви решения от съдилищата, Върховният административен съд, в настоящият си състав намира, че следва да упражни правомощията си по чл. 150, ал. II от Конституцията и да изпрати същото на Конституционния съд, за да се произнесе на основание чл. 149, ал. I, т. 2 от Конституцията по въпроса :

- Противоречат ли разпоредбите на чл. 4б, ал. 1; чл. 4в, ал. 1 и чл. 124а, ал. 1 от Кодекса за социалното осигуряване на разпоредбите на абз. 5 от Преамбюла на Конституцията на РБ и чл. 4,

ал. 1 и ал. 2; на чл. 6, ал. 2; на чл. 17, ал. 1 и ал. 3; на чл. 19, ал. 1 и чл. 51, ал. 1, предл. 1 от Конституцията на Република България.

По изложените съображения и на основание чл.150,ал.II от Конституцията отправяме настоящето

И С К А Н Е :

Конституционният съд да се произнесе противоречат ли нормите на чл. 46, ал. 1; чл. 4в, ал. 1 и чл. 124а, ал. 1 от Кодекса за социалното осигуряване на разпоредбите на абз. 5 от Преамбюла на Конституцията на РБ и чл. 4, ал. 1 и ал. 2; на чл. 6, ал. 2; на чл. 17, ал. 1 и ал. 3; на чл. 19, ал. 1 и чл. 51, ал. 1, предл. 1 от Конституцията на Република България.

Предлагаме участие по делото да вземат следните държавни органи :

Министъра на правосъдието
Главния прокурор на Република България
Висшия адвокатски съвет
Омбудсмана на Република България

Доказателствата в подкрепа на искането ни се намират в делото, което Ви изпращаме.

Съдебен състав по адм. дело № 2089/2015
г. на Тричленен състав на Първа колегия на ВАС:

Председател:

Галина Христова

Членове:

Таня Куцарова

Пламен Петрунов